

МОЛДАВИЯ

нептръ

МИШЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Duminecă 25. August.

1840.

SCENE ISTORICE

din

CRONICILE MOLDAVIEI.

АЛЕКСАНДРЪ ЛЪРЪШНЕАНЪЛ

1564—1569.

I.

Дака вої пѣ мѣ вреѣ
еѣ въ вреѣ...

Іаков Ераклід деспот перісе зчїе де вѣсдѣганѣл лѣ Стефан Томша, каре акѣм окъртѣа деара. Дар Александръ Лѣпѣшнѣнѣл, дѣпѣ дѣфрѣнѣерѣ са дѣ доѣ рѣнѣдѣрї де оцїле Деспотѣлѣ, фѣрїнд ла Константінопол, ісвѣтїсе а лѣа оцї Тѣрченѣї шї се дѣтѣрна акѣм сѣ ісгонеаскѣ пре рѣпїторѣл Томша, шї сѣ шї іа сказнѣл пре каре пѣ лар фї пердѣт, де п'ар фї пост вѣндѣт де воїерї. Інтрасе дѣ Молдавіа, дѣтовѣрѣнїт де шепте мїї спакї шї де вр'о треї мїї оасте де стрѣнсѣрѣ. Дѣнсѣ ле лѣнгѣ ачесте авеа порѣнчї дѣшѣрѣтѣнѣї кѣтрѣ ханѣл Татарїлор Ногаї ка сѣї дѣ орї кѣт ажѣтор де оасте ва чере.

Лѣпѣшнѣнѣл мерѣв алѣтѣрѣ кѣ Ворнїкѣл Богдан, амѣндої кѣлѣрї пе армасарї

тѣрченѣї дѣпартацї дїн кап пѣлѣ дѣ пї-чїоаре.

— Че сокодї, Богдане, зїсе дѣпѣ пѣ-цїпѣ тѣчере, ісвѣндївом оаре?

— Сѣ пѣ те дѣндоїенѣї Мѣрїа та, рѣспѣнсе кѣртезанѣл, деара деѣе сѣвѣт асѣ-прїрѣ Томшеї. Оастеа тоатѣ сѣ ва сѣпѣне кѣм і 'се/ва фѣгѣдѣї маї таре сїмѣрїе. Боїерїї, кѣнї іаѣ маї лѣсат вїї, пѣмаї фрїка мордїї дѣ маї цїне, дар кѣм вор веде кѣ Мѣрїа Та вїї кѣ пѣтерсе, дѣдатѣ вор алѣр-га шїл вор лѣса..

— Сѣ де Дѣмнезеѣ се п'ам пѣвое а фаче чеаа че аѣ фѣкѣт Мірѣѣ водѣ ла Мѣн-тенї; дар 'цї ам маї спѣс, еѣ дѣ кѣпоск пре воїерїї пострї, кѣчї ам трѣїт кѣ дѣншїї.

— Ачѣаста рѣмѣне ла дѣналѣт дѣде-лѣпчїзнеа тѣрїеї тале. Ворѣнд аша, аѣ а-жѣнсе апроапе де Текѣчї, знде попосїрѣ ла о дѣмѣравѣ.

Доамне зїсе зп апрод апропїндѣсе, пїде воїерї сосїнд акѣм чер воїе сѣ се дѣфѣдїнезе ла Мѣрїа Та.

— Віе, рѣспѣнсе Александрѣ.

— Кѣрѣнд інтрарѣ сѣвѣт корѣл знде ел шѣдеа дѣкѣнѣцїрат де воїерїї шї кѣпї-танї сеї, патрѣ воїерї дїн [каре дої маї вѣ-трѣнї, еар дої жѣнї. Ачестїї ера Ворнїкѣл

Моцок, постелникъл Веверидъ, спатаръл Спапчюк ши Строичи.

Апропииндъсе де Александръ Водъ, се дикларъ пънъ ла пъштънт, фъръ аї сърета поала дъпъ обичеѣ.

— Бине адї венит, воіері! зисе ачеста сілиндъсе а зимѣ.

— Съ Фїи М. съпътоє ръспъсеръ воерїи.

— Ам азїт, вртъ Алесандръ, де вѣп-търъле дерїи ши ам венит с'о тѣптъѣ; шїѣ къ деара м'ашеаптъ къ вѣтъріе.

— Съ пѣ вѣпъедї Мърїа Та, зисе Моцок, деара есте лїнїцїтъ, ши поате М. Та аї азїт лѣкрърїле прекъм пѣ сѣнт; къчї аша есте обичеѣл породѣлѣ постръ, съ факъ дїн цїндар, армасар. Шентръ ачеѣ ошїа не аѣ трїмїс пре пої сѣдї снѣнет къ породѣл пѣте вре, пїчї те ївѣеде, ши М. Та съ те диторчї дпапої ка...

— Дака вої пѣ тѣ вредї, еѣ въ вреѣ, ръспъсе Лъпшпнеанѣл а кърѣїа окї скїп-тїеръ ка зп фѣлдер, ши дакъ вої пѣ тѣ ївѣїдї, еѣ въ ївѣеск пре вої, ши воїѣ терце орї къ воїа орї фъръ воїа воастръ. Съ тѣпторк? Маї де гравъ шї ва дитораче Дѣпърѣ кърсѣл дндърънт. А! пѣ тѣ вре деара? Нѣ тѣ вредї вої, към дндълег?*)

— Солѣлѣ пѣ і се таїе капѣл, зисе Спапчюк, пої сѣтѣм даторї адї спѣне адевърѣл. Воіерїи сѣнт хотърїдї а прївѣнї ла днѣрї, ла Лешї ши Мѣтѣнї, пе знде аѣ тодї рѣде ши прїстенї. Вор венї къ ошї среїне, ши ваї де віата деаръ кънд вом аве рѣсвоае дитре пої, ши поате ши тѣрїеї Тале пѣї ва фї вїне, пентръ къ Домїѣл Стефан Томша...

— Томша! Ел те аѣ днѣвѣцат а вор-вї къ агѣта дързіе. Нѣ шїѣ чїне тѣ опре-це съ пѣдї сѣтърш тѣселеле дїн гъръ къ вѣсѣдѣганѣл ачеста, зисе апѣкълд тѣчїѣка де арме дїн тѣна лѣї Богдан. Тїкълосѣл ачел де Томша ваѣ днѣвѣцат...

— Тїкълос пѣ поате фї ачел че с'аѣ днѣвѣднїчїт а се пѣтї днѣсѣл лѣї Дѣшпнезеѣ, зисе Веверидъ.

— Аѣ доар пѣ сѣнт ши еѣ днѣсѣл лѣї Дѣш-незеѣ? аѣ доар пѣтї адї жѣрат ши тїе кредїндъ, кънд ерам пѣтаї столнїкъл Петре! Нѣ м'адї алес вої? Кѣм аѣ фост овлѣдѣрѣ тѣ? Че сѣпѣе ам вѣрсат? Каре с'аѣ диторс дела зша тѣ фъръ съ къдїде дрептате ши тѣпгѣере? Ши днѣс акъм пѣ тѣ вредї, пѣ тѣ ївѣїдї? Ха ха ха!

Pidea; тѣшкїї і се сѣчїа дн рїсѣл ачеста, ши окї лѣї хожма клїпїа.

— Кѣ воїа Мърїи Тале, зисе Строичи, ведем къ томшїа*) поастръ о съ кадъ де їсноавъ дн кълкареа пѣгънїлор. Кънд астъ пегъръ де Търчї ва прѣда ши ва пѣ-стїе деара, пе че веї domnї Мърїа Та?

— Ши къ че веї сѣтѣра лѣкомїа ачестор чете де пѣгънї че адѣчї къ Мърїа Та? адѣоцї Спапчїѣк.

— Кѣ аверїле воастре, пѣ къ ванї де-ранїлор, пре каре жѣпѣїдї вої. Вої тѣл-дедї лантеле дерїи, дар аѣ венит времеа съ въ тѣлг ши еѣ пре вої. Дестѣл, воіерї! диторачедї ши спѣнедї челѣї че в'аѣ трїмїс, къ съ се фереаскъ съ пѣ даѣ песте ел, де пѣ вре съ фак дїн чолапїле лѣї сѣрле ши дїн пелѣ лѣї къпѣшпнеалъ довелор теле.

Воіерїи ешїрѣ тѣхнїдї; Моцок рѣтасе.

*) Мирон Костїн.

*) Патрїа.

— Че ай рѣмас? дитревъ Лъпешнѣ-
нѣл.

— Doamne! Doamne! zice Моѡок кѣзѣнд
дн цѣпкѣ, нѣ не педенсі пре пої дѣпъ
фѣрѣделециле поастре! Адѣцї аминте кѣ
ещї пѣмѣнтеан *), адѣцї аминте de zica
скрїптѣрей шї каартъ грешїцімор тѣ! Крѣцъ
пре вїата деарѣ Doamne! словоаде оцїле
ачесте de пѣгѣнї; вїпъ пѣмаї кѣ кѣцї Мол-
довенї ай не лѣпгъ Мѣрія Та, шї пої кї-
зешлѣм, кѣ зн фїр de пѣр нѣ се ва клѣтї
дїн канѣл днпѣлцїмеї Тале: Шї деїцї вор
тревзї оцї; не вом днпарта пої кѣ фетеї
шї копї, вом рѣдїка деара дн пїчїоаре,
вом рѣдїка слѣциле шї вечїнї пострі. дн-
кредїте дн пої!

— Съ тѣпкред дн вої? (zice Лъпешн-
неанѣл днцелегѣнд планѣл лѣї). Песемне
гѣндецї кѣ еѣ нѣ цїѣ зїкѣтоаре **) мол-
довенеаскѣ: „лѣпѣл пѣрѣл скїмѣ, іар пѣ-
равѣл ва?“ Песемне нѣ вѣ кѣпоск еѣ, шї
пре тїне маї вѣртос? Нѣ цїѣ, кѣ фїнд
маї таре песте оцїле теле, кѣм ай вѣзѣт
кѣ м'аѣ вїрѣт, м'аї лѣсат? Веверїцъ днї
есте векїѣ дѣштан, дар днкаї пїчї о датѣ
нѣ с'аѣ аскѣнс: Спанчїок есте днкѣ тѣ-
пѣр; дн інїма лѣї есте іѣвїре de монїе;
днї плаче а прївї сѣмѣцїа лѣї пре каре
нѣ се сілѣце а о тѣнѣї. Строїчї есте зн
копїл, каре нѣ кѣпоаце днкѣ пре оаменї,
нѣ цїе че есте днѣвнарѣ шї мїнчїзна;
лѣї і се пар кѣ тоате пасерїле че своарѣ,
се тѣпѣнкѣ. Дар тѣ, Моѡоаче? днвекїт
дн зїле реле, депрїнс а те чїокої ла тоцї
domnїї, ай вѣндѣт пре Деспот, м'аї вѣндѣт
шї пре мїне, вѣї вїнде шї пре Томша;

*) Молдован.

**) Провервѣл.

сїзнѣмї п'аш фї зн пѣтѣрѣѣ де фѣрїте,
кѣнд м'аш днкреде дн тїне! Еѣ те іерт
днсѣ, к'аї дндрѣснїт а креде кѣ іар тѣ
вѣї маї пѣтѣ дншела, шї днї фѣгѣдѣск
кѣ савїа тѣ нѣ се ва тѣпжї дн сѣпцелѣ
тѣѣ; те воїѣ крѣца, кѣчї днї ещї тревзї-
тор, ка съ тѣ маї знѣрезї de влѣстѣмѣ-
рїле породѣлї. Сѣнт алцї трѣпторї, de
каре тревѣ кѣрѣцїт стѣпѣл.

Моѡок дн сѣрѣтѣ тѣпа, асемеѣл кѣ-
пелѣї каре, дн лок съ тѣпчѣ, лїнце тѣпа
каре'л вате. л ера тѣлцїмїт de фѣгѣдѣ
їнда че кѣцїгасе; цїа кѣ Александрѣ Водѣ
а съ айѣв невоїе de зн їнтрїгант прекѣм
ера ел. Дѣпѣтацїї ера порончїдї de Том-
ша, ка пѣпѣтѣнд днѣрна пре Лъпешнеа-
нѣл днн кале, сѣ'шї вѣреме дрѣмѣл ла Кон-
стантїнопол, зїде прїп жалове шї dare de
ванї съ мїжлочѣскѣ тазїліа лѣї. — Дар
вѣзѣнд кѣ ел венїа кѣ днсѣшї днвоїрѣ
Порцїї, не de алта сѣїндѣсе а се днтоарче
фѣрѣ пїчї о ісправѣ ла Томша, черѣрѣ
воїе съ рѣмѣ а'л днтовѣрѣшї. Ачесте
ера планѣл лѣї Моѡок ка съ се поатѣ лїнї
de Лъпешнеанѣл. Воїа лї се dede. —

II.

Аї сѣ даї самѣ, Doamne!...

Томша несїмцїндѣсе дн старе а се
днпротївї, фѣцїсе дн Валахїа, шї Лъпешн-
неанѣл нѣ днѣлнїсе пїчї о днпедїкаре
дн дрѣмѣл сеѣ. Народѣл прѣтѣтїндепѣ дн
днтїмпїна кѣ вѣкѣрїе шї пѣдежде, адѣлѣ-
дѣ'шї аминте de ѣнтѣїа лѣї Domnie, дн
каре ел нѣ авѣсе време а'шї десѣлї вѣрї-
тѣл характер.

Боїерїї днсѣ трѣмѣра. Еї авѣ доѣ
марї Ірезоане а фї днгрїжїцї; цїа кѣ по-
родѣл дн вѣреме, шї пре Domnѣ кѣ нѣ іѣвѣде.

Андатъ че сосісе, Альпшпеанѣл по-рѣчи съ ѣмле кѣ летне тоате четѣдїле Молдовіей а фаръ de Хотін, шї ле арсе, врѣнд съ стрїче прїн ачеста асілѣл пѣтлѣдїмїділор, карїї de пѣлте орї сѣвт адѣ-постѣл зїдѣрїлор ачестора ѣрзіа компло-тѣрї шї адїца револте. Ка съ сече инфлїнѣа воїерїлор шї съ стѣрпеаскѣ кѣївѣрїле фѣд-далїтѣдїї, дї деспоїа de аверї сѣвт фелѣрї de претексе, лїпсїндѣї кѣ кїпѣл ачеста de сїпѣрѣл мїжлок кѣ каре пѣтеа адеменї шї корѣмпе пре пород.

Дар несокотїнд de ажѣнс ачеста, дї оторїа дїн кѣнд дн кѣнд. Ла чѣ маї мї-кѣ грешалѣ дрегѣтореаскѣ, ла чѣ мїкѣ плѣпцере че і с'арѣта, капѣл вїноватѣлї се спѣнзѣра дн поарта кѣрцїї, кѣ о цїдѣлѣ вестїтоаре грешалей лїї, адеврѣте саѣ плѣс-тѣїте, шї ел пѣ апѣка съ пѣтрезеаскѣ, кѣнд алт кап дї лѣа локѣл.

Nimene пѣ дндрѣспеа а грїї днпро-тїва лїї кѣ кѣт маї вѣртос а лѣкра чева. О гвардіе пѣтероасѣ de лѣфечїї Албанезї, Сербї, Ынгѣрїї, ісгонїдїї, пѣптрѣ релеле лор фапте, дншї афласе скѣпаре лѣпгѣ Але-ксандрѣ, каре плѣтїндѣї вїне, дї авѣ хѣрѣ-зїдїї. — Іар оцїле Молдовене сѣвт Кѣпї-танї креатѣра лїї, ле цїнеа пѣ тарпенї; словозїнд днсѣ пре оставї пѣ ла ѣселе лор, ле пѣрцїпїсе дн пѣцїп пѣтѣр.

Аптрѣ о зї ел се прїмѣла сїпѣр прїн сала палатѣлїї домпеск. Авѣсесе о лѣп-гѣ ворѣвѣ кѣ Моцок, каре інтрасе іар дн фавор, шї каре акѣт ешїа, дѣпѣ че дї дн-фѣцдошесе планѣл вней поѣ коптрївѣдїї. Се пѣреа пѣстѣмпѣрат, ворѣїа сїпѣр шї се кѣпошеа кѣ медїтеазѣ вре о поѣ тоар-те, вре о поѣ даѣпѣ, кѣнд о вшѣ лѣтѣ-

ралнїкѣ дескїзїндѣсе, лѣсе съ інтре Доам-на Рѣксанда.

Ла тоартеа пѣрїнтелїї еї, вѣпѣлї Пѣ-трѣ Рареш каре, (зїче хронїка) кѣ пѣлѣтѣ жале шї пѣхпїчїзїнеа тѣтѣрор, с'аѣ днпро-пат дн Сф: Моастїреа Провота зїдїтѣ de ел, Роксанда рѣмѣсесе дн фрацедѣ вѣр-стѣ, сѣвт тѣтѣратѣл а дої фрацїї маї тарї, Іїаш шї Стефан: Іїаш ѣрѣтѣнд дн тронѣл пѣрїнтелїї сѣѣ, дѣпѣ о скѣртѣ шї дес-фѣрѣпатѣ Домпїе, се дѣсе ла Константї-попол, внде днвѣрѣцдошѣ махометїстѣл; шї дн локѣл лїї се сѣї пѣ трон Стефан. Ачеста фѣ маї реѣ de кѣт фрателе сѣѣ; днчепѣ а сїмї пре стрейнї шї пре Католїчї а шї лѣпѣда релїцїа, шї пѣлте фамїлїї во-гате че се лѣкѣїсерѣ дн деарѣ, прївѣдїрѣ дїн прїчина ачеста, адѣкѣнд сѣрѣчїе пѣ-тѣпѣлїї, шї кѣдереа негоцѣлїї. Боїерїї каре, чей маї пѣлцїї ера днкѣскрїцїї кѣ По-лонїї шї кѣ Ынгѣрїї, се сѣпѣрарѣ, шї ко-рѣспонзїндѣсе кѣ Боїерїї прївѣдїї, хотѣрїрѣ пѣїреа лїї. Поате ар фї маї днпѣрзїет а шї пѣне дн лѣкраре планѣл, дакѣ десѣрѣ-пареа лїї пѣ'л ар фї грѣвїт. „Нѣ хѣлѣ-дѣїа de рѣл лїї нїчї о жѣпѣнѣсѣ, да-кѣ ера фѣрѣтоасѣ“ зїче Хронїкарѣл дн паївїтатеа са. Аптр'о зї кѣнд се афла ла Цѣцдора, пѣ маї цѣпѣтѣнд сосїреа Боїерїлор прївѣдїї, Боїерїї че ера кѣ дѣпсѣл, ка съ пѣ'л скапе, аѣ тѣїет фѣрѣпгїеле корѣлїї сѣвт кареле ел шѣдеа, шї дѣнд пѣвалѣ, 'лаѣ зїїс.

Акѣт пѣтаї Роксанда рѣмѣсесе дн фамїлїа лїї Пѣтрѣ Рареш, шї пре дѣпса Боїерїї зчїгашї о хотѣрѣсерѣ а фї соцїе вн оаре кѣрѣї пѣмїт Жолде, пре каре еї дн алесесѣрѣ de Домп. Дар Альпшпеа-нѣл алес de Боїерїї прївѣдїї, днпїшїцїнд

пре Жолдеа дм бірзі. ші призндѣл дм тѣ пасѣл ші'л дете лакълѣгѣріе; ші ка съ трагъ ініміле породѣлѣ дм каре віеа ѣнкъ поменіреа лѣі Рареш, се дмсѣрѣ, ші лѣѣ ел пре фійка лѣі.

Астфел цінгана Роксандѣ ажѣсесе а фі парте вірѣиторѣлѣі.

Кѣнд інтрѣ дм салѣ, еа ера дмѣрѣкатѣ кѣ тоатѣ потпа кѣвенітѣ знеі соціі, фійче ші сѣрорі де Домн.

Несте зовонѣл*) де стоцѣ азрїтѣ, піѣрта зп венішел де фелендраш**) алѣастрѣ, влѣпіт кѣ самѣр а кѣрѣіа тѣніче атѣрна дінапоі. Ера дмчїнсѣ кѣ зп колан де азр, че се дмкїеа кѣ марї паѣтале де матостат, дмпреціѣрате кѣ петре скѣмпне; іар не грѣмазіі еі атѣрна о салѣѣ де тѣлте шїрѣрї де маргарїтар, Шлїкѣл де самѣр пѣс кам дмтр'о парте ера дмподовїт кѣ зп сѣргѣчїѣ алѣ, шї спрїжїніт кѣ о флоаре маре де старарде. Пѣрѣл еі дзпѣ moda де атѣнчеа се дмпѣрдіа десплетїт не змерїі шї спателе еі. Фїгѣра еі аѣеа ачеа фрѣмѣсецѣѣ, каре фѣчеа одїноіарѣ вестїте пре фемеїеле Ромѣніеі, шї каре се гѣсецѣе рар акѣт, децѣперѣнд кѣ аместекѣл націілар стрейне: Еа дмсѣ ера трїстѣ шї тѣлжїтоаре, ка флоареа сѣпнѣсѣ аршїціі соарелѣі, че нѣ аре нїмікѣ с'о зѣѣреаскѣ. Еа възѣсе тѣрїнд пре пѣрїпдіі сеі, прївісе пре зп фрате лепѣдѣндѣшї релїціа, шї пре челалалт зчїс; шї маї тѣтѣі хотѣрїтѣ де овѣіе а фї соціа лѣі Жолде (пре каре нїчі дм шїа), акѣт фѣсесе сілітѣ де ачѣшїі овѣіе, каре діспоса де ініма еі фѣр'а о маї дмтреѣа, а да тѣпа лѣі Александрѣ Водѣ, пре каре чїпстїндѣл

шї сѣпнѣндѣсе ка зпѣі вѣрѣат, ар фї воїт сѣ'л іѣѣеаскѣ, дакѣ ар фї афлат дм ел кѣт де пѣціпѣ сімціре омѣнеаскѣ.

Апропїндѣсе, се плекѣ шїї сѣрѣтѣ тѣпа. Лѣпнѣшеанѣл о апѣкѣ де мїжлок, шї рѣдікѣндѣо ка пре о папѣ о пѣсе не цѣпкїі сеі.

— Че весте, фрѣмоаса тѣѣ Доампѣ? дм зїсе ел, сѣрѣтѣндѣо не фрѣнте; че прїчїпѣ те фаче астѣзі кѣнд нѣі сѣрѣѣтоаре, а'дї лѣса фѣселе? Чїне те аѣ трезїт аша де дімінеадѣ?

— Лакрѣміле жѣпѣнеселор вѣдѣѣе, каре се варѣ ла зпа теа, шї каре стрїгѣ рѣсплѣтїре ла Домпѣл Хрїстос шї ла сѣжп-та Нѣскѣтоаре, пѣнтрѣ сѣпцеле каре вершї.

Лѣпнѣшеанѣл посоморїндѣсе десѣѣкѣ врацеле; Рѣксанда кѣзѣ ла пічеореле лѣі.

— О вѣпѣл теѣ Домн! вітеазѣл теѣ соц! зрна еа, дестѣл! Ажѣпѣ атѣта сѣпцѣ вѣрсат, атѣте вѣдѣвіі, атѣѣа сѣрїманї*)!. Гѣндѣцѣе кѣ Мѣрїа та ецїі преа пѣтернїк шї кѣ піѣе сѣрачї Боїерї нѣ'дї пот стрїка. Че'дї ліпсецѣе Мѣрїеі тале? N'аї кѣ нїмене рѣсвоїѣ; деара есте лініцітѣ шї сѣпнѣсѣ. Еѣ, Дѣмнезеѣ цїе! кѣт те іѣѣеск! шї копїі Мѣрїеі тале сѣпт фрѣмошї шї тіперї. — Жѣдекѣ кѣ дзпѣ віацѣ есте шї моарте, шї кѣ Мѣрїа та ецїі тѣрїтор шї аї сѣ даї сеамѣ! Пѣнтрѣ кѣ кѣ тѣлѣстїрїле нѣ се рѣскѣмпѣрѣ сѣпцеле, чї маї алес іспїтецїі шї дмфрѣпдіі пре Дѣмнезеѣ, сокотїнд кѣ фѣкѣнд Бісерїчі дм ноці дмпѣка шї. . . — Мѣїере несокотїтѣ! стрїгѣ Лѣпнѣшеанѣл сѣрїнд фрепт дм пічіоаре, шї тѣпа лѣі прїп деѣрїндѣре се рѣзѣтѣ не жѣпгїѣл**) дїп чїпѣ-

*) О хайнѣ лзпѣ дескїсѣ діпаїнто.

**) Карїфеа.

*) Орфанї.

**) Дп кѣдїт а кѣрѣіа тѣнер се аскѣндеа дм

тореа са; дар љдатъ стъпънидъсе, се плекъ, ши рѣдикънд пре Роксанда де жос:

Doamna mea! љї zice; съ пѣцї маї скапе дїн гъръ аст фел де ворбе певъне, къ, зеѣ пѣ цїѣ че се поате љнтъмпла. Мълцътеце сѣжнтълзі Mare твченїк Dїmїtrie ісворъторъл де мїр, а къръї храм се пръзнїеце ла Бїсерїка че пої їам фъкѣт ла Пънгърацї, къ не аѣ опрїт де а фаче зп пѣкат, адъкъндъне амінте къ ецї мама копїлор пострі.

— Де аш цї къ тѣ веї ши оторї пѣ пот съ так. Іерї, кънд воїам се їнтрѣ, о жъпънеасъ къ чїнчї копїї с'аѣ арѣкат љлїнтеа рѣдванълзі меѣ *) ши м'аѣ опрїт арѣтвндъши зп кап цїнтъїт љн поарта кърцїї. Аї съ даї сеамъ лзі Дѣмнезеѣ, љмї зїчѣ вочїндъсе ши влестемъндъте; аї съ даї сеамъ, Doamno! къ лашї пре вѣрватъл тѣѣ съ не таїе пѣрїпцїї, вѣрвацїї ши фразїї: Зїтѣте, Doamno, аста ї вѣрватъл меѣ, татъл копїлор ачестора, каре аѣ рѣмас сѣрачї! Зїтѣте! ши љмї арѣта капъл сѣндерос, ши капъл се зїта ла мїне грозав! Ах! Стъпъне! де атѣнчї неїчетат вѣд капъл ачела ши їмї тот фрїкъ! Нѣ пот съ тѣ одїхнеск!

— Ши че вреї? љнтребъ љпъзїшеапъл зїмбїнд.

— Вреѣ съ пѣмаї верши сѣнѣе, съ љнчетезї къ оторъл, съ пѣ маї вѣд капете тїете, къ саре їніма дїн мїне. . . .

— љцї фъгъдзіеск къ де поїтъне пѣ веї маї vede, рѣспъсе Александръ Водъ; ши тѣнї љцї воїз да зп леак де фрїкъ.

теамъ, ши каре сазїа спре љжзїгїереа дѣмманълзі љвїнс. љн Францїа се пѣмїа: Miséricorde.

*) Зп фел де каретъ ашезате не дрїкърї.

— Към? че вреї съ зїчї?

— Мънї веї vede. Акъм, драгъ Doamna; дѣте де'цї веї копїї, ши каѣтъ де касъ към се къвїне зпелї вѣне господїне, ши пѣне ла кале съ не гѣтеаскъ зк оспѣц, къчї тѣнї даѣ масъ таре Боїерїлор.

Doamna Роксанда ешї дѣпѣ че еаръши љї сѣрѣтъ тѣна. Вѣрватъл сеѣ о їнтрекъ пѣнѣ ла зпѣ.

— Еї! пѣсаї тоате ла кале, љнтребъ ел, вїнд гравнїк кътре Арманъл сеѣ, каре їнтресе атѣнче?

— Тот есте гата:

— Дар оаре вор венї?

— Вор венї.

(ва зрма).

ДЕСПѢРЦІРЕА.

Непорочїреа пѣмаї не поате пѣне љн старе, а къподе адївѣрърї, пе каре времелнїчїме амѣцїрї а ферїчїрїї ле аконере сѣнт вълъл пълчерїлор.

Времеа трекътъ љн пѣрвтеле пълчерї, есте тїмпъл чел маї скѣрт, љн каре отъл трас ка де о пълъкъ, съ ласъ департе де љнгрїжїреа зпгї вїторїѣ, пѣнѣ кънд деодатъ, песте аса ащептаре, каде љн хаосъл деспѣдеждїї, каре адесеорї љл тѣраце ши пѣнѣ ла аджкъл торжнтълзі.

Зѣмреле понцїї аѣ љнтїнс алор арїнї пе не тѣрцїнїта волтъ а орїзонълзі, пѣмаї лъна галбенъ ши трїстѣ, се аратъ компѣтїмїтоаре ла дѣререа че сїмцїм, арѣтлпдъши де кънд љн кънд ал сѣѣ сїп, ка съ версе љн їніма непорочїтълзі зїтаре грїжїлор, ши сѣї љндемънезе прївецїреа љн асте локърї, спре ашї љнпрѣцїа љнтрїста-реа. Тоатъ сѣфлареа таче, нїмїнї пѣ тъл-

вѣрѣ лилѣ сопи ал порочитѣлѣи, каре а-
щеаптъ вѣитоареа зѣ къ песацѣѣ, спре а сор-
вѣ маѣ мѣлт дѣн пахарѣл амѣпѣрѣи. Дѣлче
тѣчере! непорочѣт ачел че нѣ съ поате
фолосѣ де тѣне. Тѣ адѣчѣ ли ипѣма теа
плѣкѣта меланхоломе, спре а алина оареш-
кѣт кѣтмпѣтеле фѣрѣи а непорочѣрѣи, шѣ те
сѣргѣещѣ а одѣхнѣ сѣмѣрѣлѣмѣ овосѣте де
аспреле вариациѣ а соартеѣ.

Тоате съ пар зѣдарнѣче; дѣререа че
м'аѣ кѣпрѣнс, есте мѣлт маѣ ковѣршѣитоаре,
декѣт вѣзѣрѣле че тѣ те сѣленѣи але да.
Еѣ перѣланд обѣжетѣл че ам ѣзѣвѣт ам пер-
дѣт къ дѣнсаѣл лѣмпрезѣпѣ, пачеа сѣфлетѣ-
лѣи шѣ тоатѣ одѣхна че дѣ липѣчеа попѣцѣи.
Мѣлѣзѣмѣрѣле, че не семенѣи мѣѣ ли мѣлп-
гѣѣа лѣкѣ, къ фѣгѣдѣзѣнѣцѣи де зп фѣрѣчѣт
вѣиторѣѣ, нѣ атинѣ кѣт де пѣдѣн сѣмѣрѣле
меле.

Каре ипѣмѣ де пѣатрѣ, каре сѣфлет де
гѣѣцѣ сар хотѣрѣѣ съ осѣндеаскѣ сѣфлетѣл
мѣѣ? Сѣлт сѣгѣр, къ ачела нѣмаѣ, че п'аѣ
кѣпоскѣт фѣрѣмекѣл фѣрѣтсеѣцѣлор шѣ мерѣ-
теле адоравѣлѣѣ фѣнѣцѣи че ам пердѣт. На-
тѣрѣа съ паре къ рѣвѣрсеа асѣпрѣи тоате
харѣрѣле, ѣа о лѣмновѣсе къ ачѣѣ нѣрѣи,
че нѣ аѣ фост алта де кѣт ѣа шѣ не каре
нѣ ва арѣтао де доаѣ срѣи.

Че соартѣ аспрѣ, че тѣмп нестатор-
нѣк! Нѣ е пѣлчере; каре съ нѣ адѣкѣ мѣѣ
де амѣрѣчѣнѣи. Пре кѣт драгостеа поастрѣ
се лѣтѣмѣѣѣзѣл асѣпра зпѣи обѣжет, пре а-
тѣта пѣердереа лѣи се аратѣ маѣ гравнѣкѣ;
фѣрѣчѣрѣеа ам гѣстато нѣмаѣ ка зп фѣлѣер,
щѣи мѣнѣтеле петрекѣте апроапе де дѣнса,
трекѣндѣ къ атѣта ренежѣне, аѣ лѣсат лѣ
зрѣтеле колоарѣле дѣрерѣи шѣ а деснѣдежѣи.

Оф! нѣтерѣле маѣ пѣрѣсѣт къ тотѣл..
Аврора се рѣевѣще, ѣа вестеѣче о зѣ поаѣ

не калеа вѣѣцѣи, о ащентаре де алте ловѣрѣи.
Лѣмина соарелѣи лѣмѣ аратѣ нѣмаѣ лѣкѣнѣл,
знде ачѣастѣ нѣмѣфѣ лѣнѣи алесѣсе а петре-
че. Ел се паре акѣт нѣстѣѣѣ шѣ околѣт
де ковѣтоареле пѣсѣрѣи а попѣцѣи, каре де-
щеаптъ лѣи мѣне вѣлестемѣл аспреѣ соарте.
Ачѣст цѣрт а пѣрѣзѣлѣи, че ѣа лѣ лѣкѣ-
нѣпа къ флорѣ адеце, есте локѣл знде ча-
сѣрѣме петречерѣи поастре съ фѣчѣеа маѣ
мѣлт дорѣте. Аѣче де мѣлте орѣ окѣл мѣѣ
деѣцентат дѣн дѣлчеле сомп, фѣ ловѣт де
лѣмина зѣлѣи; ачѣ де мѣлте орѣ пѣлн де мѣлп-
гѣѣерѣле, че гѣрѣа ѣѣ ѣсвора, ам сѣфлат ачѣ-
лаш аер къ дѣнса. Дар пѣердереа ѣѣ тоа-
те леаѣ десѣѣнѣцат. Вердеа пажѣѣче, пе
каре ѣа съ одѣхнеа, хрѣпѣндѣсе ка шѣ мѣне
де пѣдежѣеа зпѣѣ фѣрѣчѣрѣи статорнѣче, съ
паре пѣлѣтѣ шѣ вѣѣѣѣѣ ка шѣ ипѣма теа.

Скѣтмп обѣжет, че акѣт нѣ те маѣ пот
гѣсѣи, флореа сексѣлѣи тѣѣ, сѣѣ нѣ почѣѣ
нѣмаѣ лѣи таѣнѣ а те слѣвѣи: о тѣртѣрѣсѣск
тѣтѣрѣр, къ тѣ аѣ фост фѣнѣца че лѣи лѣте
м'аѣ цѣпѣт; шѣ сѣвенѣрѣеа нѣтелѣи тѣѣ, ка-
ре прѣтѣтѣндепе лѣи вѣд скрѣсѣ, лѣмѣ аратѣ
спре лѣкѣнѣ хаосѣл деснѣдежѣи! Де че нѣ
почѣѣ акѣт съ фѣѣ зп мѣнѣт мѣкар къ тѣне
лѣи лѣте, съ вѣд ал тѣѣ кѣп, съ сорѣ а та
сѣфларе, съ зѣт реаоа теа соартѣ шѣ съ
арѣт тѣтѣрор, кѣт аѣ фост де прѣѣвѣтѣ
скѣшна теа Адема! — П. I.

Ч Е В А.

Каре есте ачела тѣмп, каре сѣрѣма-
пеле фѣте къ атѣта дор лѣи ащѣпѣтѣ? Че-
тѣтоареле де шѣ се рѣшѣнѣзѣ лѣпѣнтѣ жѣ-
пѣлор а зѣче, къ нѣ лор щѣи, тотѣнѣи есте
кѣпоскѣт, къ еле тоате лѣи дорѣск, шѣ ка-

ре ар фї даръ ачела? Негрешїт нъ алтѣл декът търїтатѣл. Каре есте дар тїмпѣл чел маї потрївїт а се търїта фѣтеле? ка се пѣтем, респонде ачестеї греле днтреварѣ сѣлтем сїлїцї а пѣне днаїнте зртѣгоарѣ тавелъ, дїн каре дн адевр саѣ доведїт, кѣт кѣ дїн 1,000 де фѣте:

дела	14-лѣ	пѣлѣ	15-лѣ	ан се търїтѣ	32
„	16	„	17	„	101
„	18	„	19	„	219
„	20	„	21	„	232
„	22	„	23	„	166
„	24	„	25	„	102
„	26	„	27	„	60
„	28	„	29	„	45
„	30	„	31	„	18
„	32	„	33	„	14
„	34	„	35	„	8
„	36	„	37	„	2
„	38	„	39	„	1

Дѣпъ ачeastъ тавелъ даръ дѣпъ 40 де анї нъ се търїтѣ нїчї зна. Днтреварѣ, кѣнд есте тїмпѣл чел маї потрївїт пентрѣ търїтарѣ фѣтелор, днкъ нъ о деслеагъ тавела маї сѣс арѣтатѣ. Мїе мї се наре, кѣткъ зртѣторѣл калкѣл аїчеа с'ар потрївї, адежъ: аре фата ванї, саѣ нъ? ачeastа есте днтреварѣ чеа де кѣпетенїе, шї дѣкъ аре ванї, вїне їаръшї днтреваре кѣ цї? Шї аша кѣ кѣт ва авѣ маї тѣлте мїї, кѣ атѣда анї ва фї маї тїпѣрѣ. Фїештекаре мїе їа зп ан жос. Дечї дѣпъ ачeastъ сокотѣл о фатъ де 40 де анї, дѣкъ ар авѣ 20,000 ф. к. т. авѣдїе, есте кѣ 20 де анї маї тїпѣрѣ, шї стѣ дн ачел перїод а флорїї вїедї, кѣнд сѣлнт (прекѣт днстѣпѣлѣ тавела) фѣтеле маї кѣзтате- Зна де

30 де анї тот кѣ ачeastа зѣстре се жоакъ днкъ кѣ пѣлѣша, їаръ зна де 19 днкъ нїчї нъ есте пе лѣте, їатѣдї днтреварѣ деслегатъ *).

Dr. Vasile.

ПРОВЕРБЇ РОМѦНЕЦЇ *).

Калѣл де дар нъ се казѣ дѣне дїнцї:
 Времеа вїнде пaeле, шїневоїа ле кѣтпѣрѣ.
 Шоаречеле н'а рѣ лок дн газрѣ шї 'шї леагъ шї тївга де коадѣ.
 Пѣлѣ се цѣмѣ вої скѣрдѣе карѣл.
 Дела ван пѣлѣ ла цѣран.
 Гѣїна рѣкѣнд 'шї а скос окїї.
 Чоарѣ хорїї нъ скоате окїї.
 Нъ дтвѣда Делфїнѣл сѣ дпоате.
 Днтвремеа пїнсорїї се вѣкѣрѣ лѣпїї.
 Пїкѣ парѣ пїкѣ, деї пїка, еѣ те оїѣ тѣлѣ ка; де нъ, тѣ аколо веї шедеа.
 Бате ферѣ пѣлѣ е калд.
 Кѣїѣ пе кѣїѣ дн скоате.
 Тот кѣпачѣ 'шї аре зѣбра лѣї.
 Бате шаоа сѣ прїчѣнѣ їана.
 Маї вїне астѣзї зп оѣ, де кѣт тѣїне зп воѣ.
 Чїне гонѣце дої їенѣрї нъ прїнде нїчї зпѣл.
 Маї вїне о вравїе дн тѣлѣ, де кѣт зече пе гадѣ. (вор маї зрта).

*) Глѣта ла о парте Домнѣл теѣ, шї атѣнчї сокотеск, кѣткъ лѣтеа дн прївїнда ачeastа нъ есте аша кѣ тотѣл недреапѣтѣ. Фрѣтседа, влѣндецеле фїренцїї, о крещере алеасѣ, їстедїтеа днтпрезнатѣ кѣ зп преаатѣсѣрат кѣтпѣт дн ворвїре шї дн мїшкѣрї, днкъ тот маї кѣтпѣлеск шї ачeastа ла вїлапѣлѣ мїїлор. Днс. Редакт.

*) D. трїмїдеторїѣл ачестора пѣскѣт дн дара ромѣнеаскѣ петрече дн Банатѣл Країовеї. Днс. Редакт.